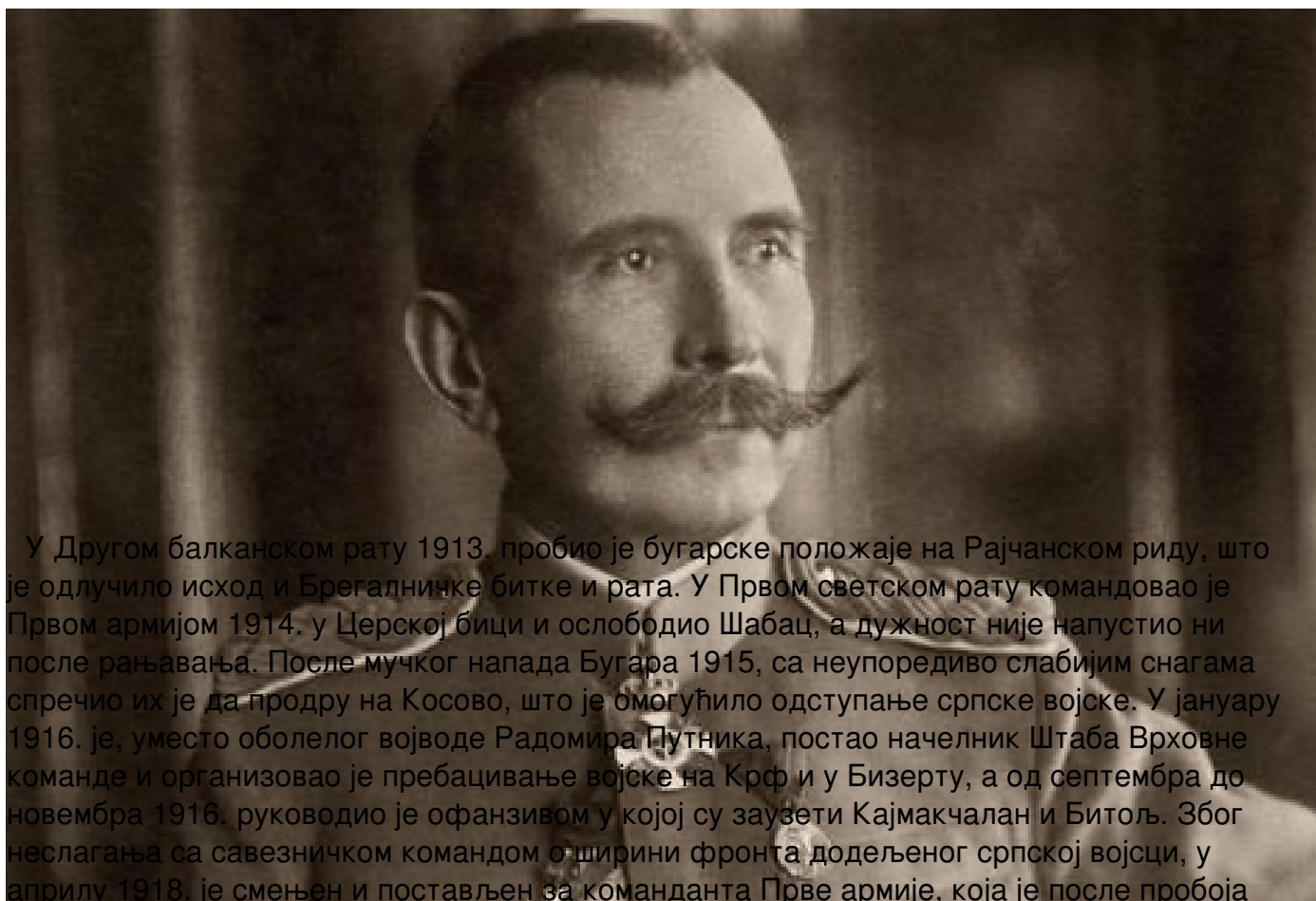

На данашњи дан 1858. године рођен је српски војвода Петар Бојовић, ослободилац Београда 1918. Као питомац Артиљеријске школе учествовао је у Српско-турским ратовима од 1876. до 1878, а у Српско-бугарском рату 1885. истакао се храброшћу у борбама на Врабчи, Сливници, у Драгоманском теснацу, код Пирота и Цариброда (садашњи Димитровград). У Првом балканском рату 1912. и 1913. као начелник Штаба Прве армије изузетно је допринео победама над Турцима у Кумановској и Битољској бици.

У Другом балканском рату 1913. пробио је бугарске положаје на Рајчанском риду, што је одлучило исход и Брегалничке битке и рата. У Првом светском рату командовао је Првом армијом 1914. у Церској бици и ослободио Шабац, а дужност није напустио ни после рањавања. После мучког напада Бугара 1915, са неупоредиво слабијим снагама спречио их је да продру на Косово, што је омогућило одступање српске војске. У јануару 1916. је, уместо оболелог војводе Радомира Путника, постао начелник Штаба Врховне команде и организовао је пребацивање војске на Крф и у Бизерту, а од септембра до новембра 1916. руководио је офанзивом у којој су заузети Кајмакчалан и Битољ. Због неслагања са савезничком командом о ширини фронта додељеног српској војсци, у априлу 1918. је смењен и постављен за команданта Прве армије, која је после пробоја Солунског фронта заузела Велес и Овче поље, код Куманова разоружала Бугаре, продужила гоњење бројчано јаче немачке Друге армије и разбила је јужно од Ниша без помоћи савезника, који су заостали 200 километара. На челу Прве армије 1. новембра 1918. је ослободио Београд. Умро је 1945. у Београду, пошто је претходно доживео разна понижења од стране новог режима. Сахрањен је практично илегално и без икаквих почести у граду којем је донео слободу. **1533** - Према наредби шпанског освајача Франсиска Писара, убијен је владар Инка Атауалпа, иако је платио тражени откуп: једну собу пуну злата и две пуне сребра.

1661 - Стокхолмска банка издала је прве банкноте у Европи.

1723 - Рођен је енглески сликар Џошуа Рејнолдс, један од највећих светских портретиста, оснивач Краљевске уметничке академије 1768. и њен први председник. Снажно је утицао на енглеско сликарство, не само уметничким делима него и као аутор занимљивих расправа о сликарству.

1796 - Рођен је француски сликар Жан Батист Кампиј Коре, аутор интимног пејзажа, са изузетно истанчаним осећајем за тонове. Његове женске фигуре, обично у ентеријеру, одликују се ретком деликатношћу структуре. Урадио је око 2.000 слика, 300 цртежа и десетак графика.

1809 - У Перуу је избио устанак против шпанских колонијалних власти.

1867 - Жозеф Моније патентирао је у Паризу ојачани бетон.

1872 - Рођен је норвешки поларни истраживач Руал Амундсен, први човек који је освојио Јужни пол. Погинуо је у јуну 1928. у авионској несрећи, покушавајући да пронађе несталу италијанску експедицију која је кренула ка Северном полу. Написао је дело "Јужни пол".

1890 - Умро је швајцарски писац Готфрид Келер, највећи приповедач немачког говорног подручја у Швајцарској. Истанчаним хумором и са симпатијама је описивао своје сународнике. Дела: збирке приповедака "Људи из Зелдвиле", "Циришке новеле", "Седам легенди", "Епиграм", романи "Зелени Хајнрих", "Мартин Заландер".

1896 - Рођен је норвешки политичар Тригве Ли, први генерални секретар Уједињених нација од 1946. до 1952. Пре Другог светског рата био је секретар Социјалистичке партије Норвешке и министар правосуђа, а после немачке инвазије на Норвешку 1940. шеф дипломатије у избегличкој влади у Лондону.

1911 - Рођена је америчка позоришна и филмска глумица Вирџинија Катарина Мекмат, позната као Џинџер Роџерс, која је светску славу стекла као партнерка Фреда Астера у многим романтичним мјузиклима, елегантним и љупким играчким нумерама. Филмови: "Маче по професији", "Звиждук у ноћи", "Не клади се на љубав", "Весели развод", "Поноћна звезда", "Хоћемо ли плесати", "Прича о Вернон и Ирени Кастл", "Кити Фоил" (Оскар), "Мајор и Малена", "Роберта".

1917 - Бољшевици су покушали да приграбе власт у Русији али нису успели, после чега се њихов вођа Лењин повукао у илегалу, док је његов блиски сарадник Лав Троцки ухапшен.

1921 - Рођен је француски модни креатор Ги Ларош, један од највећих "модних диктатора" 20. века.

1925 - У Багдаду је почела да заседа прва изабрана скупштина Ирака.

1945 - САД су у пустињи Новог Мексика извршиле прву пробу атомске бомбе, под шифрованим називом "Тринити", на којој је од 1942. под вођством атомског физичара Роберта Опенхајмера радила "армија" од око 150.000 стручњака разних профила.

1949 - Кинеска ослободилачка армија под вођством комуниста је овладала целом Кином, потпуно поразивши трупе вође Куоминтанга Чанг Кај Шека (лидер националистичке Кине), који се са остатком своје војске повукао на острво Тајван (Формоза).

1950 - На стадиону "Маракана" у Рио де Жанеиру, Уругвај је пред 199.000 гледалаца - био је то највећи број гледалаца који је икад присуствовао једној фудбалској утакмици - у финалу светског првенства победио домаћина Бразил са 2:1, освојивши други пут светски фудбалски шампионат.

1951 - Објављен је "Ловац у житу" култна књига Џерома Дејвида Селинџера. "Ловац у житу" чија је тема тинејџерска збуњеност, бес, отуђење, сексуалност, је необично брзо постао културолошки феномен, укупно продат у више од 65 милиона примерака.

1969 - У историјску мисију ка Месецу је полетео амерички васионски брод "Аполо 11" с астронаутима Нилом Армстронгом, Едвином Олдрином и Мајклом Колинсом, из којег су 20. јула 1969. први људи крочили на тло Земљиног природног сателита - Армстронг и Олдрин.

1979 - Садам Хусеин је преузео дужност председника Ирака.

1985 - Умро је немачки писац Хајнрих Теодор Бел, добитник Нобелове награде за књижевност 1972, мајстор кратке приче. Најпревођенији је немачки писац после Другог светског рата. Дела: романи "И не рече ни речи", "Кућа без чувара", "Билијар у пола десет", "Мишљења једног клоуна", "Групна слика с дамом", збирке приповедака "Путниче, наиђеш ли у Спа...", "Сабрано ћутање доктора Муркеа", приповетке "Воз је био тачан", "На крају службеног пута", "Изгубљена част Катарине Блум".

1989 - Умро је аустријски диригент Херберт фон Карајан, један од највећих диригената 20. века, који је деценијама доминирао светском музичком сценом, изводећи жестоком емотивношћу и прецизношћу велики оперски и концертни репертоар. Врхунски ниво је постигао диригујући Берлинском филхармонијом и оркестром Бечке државне опере. По мајчиној линији био је српског порекла.

1990 - На Филипинима је у земљотресу погинуло више од 1.600 људи.

1995 - Умро је енглески писац Стивен Харолд Спендер. Почео је да пише поезију под утицајем Шпанског грађанског рата у којем се борио на страни републиканаца. Доцније се одрекао ултралевих уверења и приклонио се идејама либерализма, а лирика му је постала нежнија и романтичнија. Дела: збирке песама "Непокретно средиште", "Рушевине и визије", "Руб бића", "Племенити дани", роман "Заостали син", збирка прича "Запаљени кактус", есеји "Разорни елемент", "Стваралачки елемент", "Борба модерних", "Тридесете и после", аутобиографски спис "Свет у свету".

2002 - Ирска републиканска армија упутила је јавно извињење породицама цивила који су погинули током њене 30-годишње борбе за отцепљење Северне Ирске од Британије.

Извињење је стигло на 30. годишњицу тзв. крвавог петка 1972. кад је ИРА у Белфасту активирала 20 бомби и страдало је седам цивила и два војника. Током 30 година у акцијама ИРЕ страдало је 1.800 људи.

2005 - Бомбаш самоубица дигао је у ваздух камион цистерну код шиитске џамије у ирачком граду Мусајебу, усмртивши 90 људи.

2007 - Најмање 80 људи убијено је а 150 рањено у Киркуку, граду на северу Ирака, у два напада аутомобилима бомбама на канцеларију Патриотског савеза Курда као и на једну пијацу.

2007 - У земљотресу јачине 6,8 Рихтера с епицентром у Јапанском мору, који је погодио обалу највећег јапанског острва Хоншу погинуло је девет, повређено близу 1.000 људи, док је више од 12.000 евакуисано.

2008 - Истражни комитет при Главном тужилаштву Русије саопштио је да су резултати анализа узорака ДНК потврдили да су посмртни остаци пронађени у једној шуми крај Јекатеринбурга припадали царевих Алексеју и кнегињи Марији Романов, потомцима последњег руског цара Николаја II. Царска породица побијена у ноћи 16. на 17. јул 1918. у Јекатеринбургу (у совјетско време Свердловск) на Уралу.

(Танјуг)